

Juryrapport Pro-Motor Award 2019-2020

Meerwaarde voor het mkb

Elk jaar wordt aan de jury van de Pro-motor Award een reeks nominaties voorgelegd vanuit het Katapult-netwerk (publiek-private samenwerkingen tussen bedrijven en beroepsonderwijs). Het netwerk brengt verrassende en vernieuwende initiatieven voort. Dat blijkt ook deze keer weer bij de vierde editie, met het thema ‘meerwaarde van publiek privaatsamenwerken voor mkb’. Wij als jury feliciteren iedere genomineerde van harte met de voordracht. Het is niet meer dan verdiend dat ze de mogelijkheid krijgen anderen in het bedrijfsleven en onderwijs te inspireren om vergelijkbare durf te tonen.

De keuze voor het mkb als thema heeft een belangrijke reden. Mkb is de groeimotor van de Nederlandse economie. Van de ruim 14.000 partners van publieke private samenwerkingen is 80% mkb. Tegelijkertijd werkt het overgrote deel nog helemaal niet samen van het onderwijs. En dat is een gemiste kans, juist omdat door samen te werken zoveel - letterlijke en figuurlijke - winst valt te behalen. Daar zijn deze genomineerden het sprekende voorbeeld van. Dit zijn de bedrijven die het moeten hebben van samenwerking om hun personeelsbestand up to date te houden; nieuw talent aan te trekken en te behouden, te profiteren van innovaties op bijvoorbeeld het gebied van duurzaamheid en digitalisering. Want als klein bedrijf kun je dat niet allemaal zelf organiseren.

De prijs gaat daarom naar de genomineerde die het meest vernieuwend en overtuigend een aantoonbare meerwaarde oplevert voor de bloei en innovatie in het mkb. De intensiteit van de relaties tussen het beroepsonderwijs en het mkb is immers een van de belangrijkste succesvoorwaarden voor beide sectoren en voor de innovatie en het verdienvermogen van ons land. Aansprekende voorbeelden daarvan zijn belangrijke bronnen van inspiratie en ‘best practices’ voor heel het mbo en hbo en hun partners in de ‘triple helix’. De vijf genomineerden zijn zonder enige twijfel zulke voorbeelden en dus bij voorbaat al winnaars. We hopen dat de nominatie voor alle genomineerden het juiste duwtje in de rug is om het initiatief verder uit te bouwen. En dat specifiek de doelgroep mkb daarvan profiteert. Potentie voor opschaling zien we bij allemaal.

Daarom vatten wij hier kort hun belangrijkste kenmerken en verdiensten samen, en formuleren op grond daarvan – en op grond van de wezenlijke criteria voor onze besluitvorming – hoe wij het besluit hebben genomen over de uiteindelijke winnaar van deze Pro-motor Award.

1] Betonstaal

De naam zegt het al. Dit project is een PPS-constructie rondom professie en know how in betonstaalverwerking en de vlechtbedrijven die hierin actief zijn. Gezamenlijk hebben ze een nieuwe specialistische vakopleiding ontwikkeld. Het SOMA College in Den Bosch werkt met een groot aantal bouwbedrijven en betonaannemers aan de opbouw van een opleiding en kennisplatform om het verdwenen opleidingsaanbod in de sector van de betonstaalverwerking te revitaliseren. Dit moet uitgroeien tot “hét opleidingscentrum voor beton-bouwend Nederland”, zodat met deze kennis en

nieuw opgeleide talenten de vernieuwing van de bouwsector belangrijke en noodzakelijke impulsen krijgt. Door het kennisplatform inhoudelijke te koppelen met de bedrijven staat de opleiding midden in de sector en de snelle ontwikkelingen in de beroepspraktijk.

Dat is belangrijk omdat de branche belangrijke bijdragen levert aan de energietransitie, klimaatvraagstukken en de behoefte aan veel nieuwe onderdelen van de infrastructuur en huisvesting in ons land. Men moet groeien én innoveren tegelijk; daarvoor voldoende en goed opgeleide mensen krijgen en verder ontwikkelen. “Zo wordt er een toekomstbestendige sector gecreëerd.” Vooral omdat men hiermee nieuwe doorgroeikansen aan vakmensen in de bedrijven kan bieden en hen zo helpen zich verder te vernieuwen en ontwikkelen. Met als bijkomend resultaat dat deze vakmensen langer verbonden blijven aan de sector.

2] Cleantech Center

Een heel scala aan opleidingen in Oost-Nederland, van middelbare scholen tot en met universiteit, werkt in dit project samen met bedrijven op het gebied van duurzaamheid en energie. Samen zijn ze op zoek naar kennis en (nieuwe) talenten om oplossingen en nieuwe initiatieven te realiseren. In een centrum koppelen de opleidingen studenten aan mkb-bedrijven die zich melden met vragen en dilemma's op genoemde terreinen, of die plannen en initiatieven met hen willen delen en versterken.

De vraag en concrete behoefte in de beroepspraktijk vormen het vertrekpunt voor de studenten en bedrijven om samen aan de slag te gaan. In 'challenges' die een half jaar tot een jaar kunnen duren werken gemiddeld 4 studenten. Door zo'n 50 daarvan per jaar te houden bereikt men veel en uiteenlopende mkb-bedrijven en een aanzienlijk aantal jongeren. Inmiddels zijn er 180 van zulke 'challenges' uitgevoerd en daaruit zijn onder meer 5 nieuwe startups ontstaan, als 'bijvangst' van het geheel.

Wat opvalt aan dit initiatief zijn het volume dat wordt bereikt en de manier waarop zij o.a. via hun website positieve verhalen naar buiten brengen.

3] Cybercrimineel

De initiatiefnemers noemen het “de nachtmerrie van iedere ondernemer” en ook een grote en complexe kennisorganisatie als de Universiteit Maastricht kan er inmiddels over meepraten. Het hacken van de onlineomgeving en -processen van een bedrijf heeft enorme en soms zelfs fatale gevolgen, zeker voor kleinere ondernemingen als die in het mkb. Deze aanpak van Centre of Expertise Cybersecurity bij de Haagse Hogeschool zet dan ook in op een urgent vraagstuk, door de voor mkb'ers toch vaak ingewikkelde kennis heel praktisch en als gerichte dienstverlening in te zetten.

Vanuit het lectoraat doen groepjes studenten als een soort ‘mystery criminal’ overvallen op de cyberomgeving en diensten van bedrijven, waaronder nu ook regelmatig mkb-ondernemingen. Zij sporen zo de kwetsbaarheden bij hen op en zorgen voor uitgewerkte analyses en oplossingsrichtingen. Daarmee brengen zij zowel ‘ICT know how’ als organisatiekunde en gedragsleer bij elkaar, om organisaties besef en concreet handelen bij te brengen over de risico’s rondom cybercriminaliteit en –veiligheid.

4] Talent IT Twente

Bedrijven hebben de talenten in ICT hard nodig, liefst heel veel van hen. Maar daar waar zij toch al schaars zijn, komen zij vaak niet zo gauw bij het mkb terecht. In dit project van mkb, mbo, hbo en wo in Twente werkt men aan manieren om ook voor het mkb in de regio nieuwe ICT’ers blijvend te kunnen werven, aantrekken en vasthouden. De gekozen methodiek is vraag gestuurd: men werkt met een loket waarmee studenten al in hun studie ‘bijbanen’ kunnen krijgen, dankzij bemiddeling tussen behoeften van bedrijven enerzijds en de capaciteiten en opleidingsrichting van de betrokken studenten anderzijds. De vraagstukken vanuit de bedrijven worden tevens benut voor de ontwikkeling van kennismodules binnen de opleidingen.

Er is ervaring opgedaan met enkele tienallen bedrijven en studenten. Met de opbrengsten hiervan worden de beoogde ‘win win opbrengsten’ voor alle betrokken aangescherpt. Dit vergroot bovendien de mogelijkheden voor opschaling van deze aanpak. Ook is een vertaling mogelijk naar andere professies en sectoren waar tekorten aan talent en het vasthouden van nieuwe mensen een soortgelijk probleem vormen.

5] Young Professionals Community Logistiek

In dit initiatief werkt logistiek bedrijfsleven samen met drie hogescholen – Fontys, HAN, Rotterdam – om met eigentijdse onderwerpen en learning communities meer interesse en kennis bij jongeren te wekken voor de branche. Dit leidt tot een breed geheel aan activiteiten: van masterclasses tot werken met blockchain in de transport en vernieuwing van de binnenscheepvaart.

Ook de opbrengsten voor studenten zijn gevarieerd, van stagemogelijkheden tot input in praktijkgericht onderzoek en deelname aan presentaties vanuit de ‘kennisinnovatiepool’. Hiermee kan men zowel studenten als bedrijven indringender en praktisch gericht voorbereiden op het werken met digitale businessmodellen en met bedrijfsstrategieën en -processen die aansluiten bij de nieuwe, innovatieve IT-gebaseerde oplossingen voor vraagstukken in de praktijk.

Door te werken met learning communities en masterclasses over zulke vraagstukken, wordt het bedrijven mogelijk gemaakt niet alleen met individuele studenten van een enkele opleiding via stages en afstudeerprojecten kennis te maken, maar met bredere groepen en input te ontvangen vanuit een reeks betrokken opleidingen. De betrokken studenten en hun groepen ontwikkelen daarbij

meteen een breder en diverser netwerk en kunnen in contextrijke omgevingen kennis en ervaring opdoen.

Analyse en conclusie

De vijf genomineerden bieden een zowel brede als intensieve kennismaking met soms verrassende mogelijkheden waarmee mkb en opleidingen en kenniscentra in het beroepsonderwijs elkaar versterken en helpen met innoveren. De variëteit daarbij is groot. Van 'Mystery guest studenten' tot masterclasses en van kennisdelingsloketten tot 'challenges'. Daarmee bieden zij voor bijna elke branche en ieder opleidingsdomein voorbeelden om de eigen aanpak en samenwerking met het mkb te vernieuwen en er nieuw elan aan te geven. Precies waar de Pro-motor Award voor bedoeld is.

Binnen de vijf genomineerden ziet de jury bovendien nog boeiende mogelijkheden voor henzelf om hun interactie met en betekenis voor het mkb verder te versterken. Zo heeft men in het al langer lopende 'Cybercrimineel' project met allerlei organisaties en bedrijven ervaring opgedaan en begint dit uit te bouwen naar het mkb. Daar blijkt nu al duidelijk dat er kan worden ingespeeld op een nieuwe behoefte en nieuw, groeiend besef van kwetsbaarheid en urgentie. Ook de Young Professionals Community biedt met de ontwikkeling van hun masterclasses extra mogelijkheden om het mkb nauwer te betrekken bij de innovaties in en vanuit de logistiek.

Deze twee voorbeelden uit heel verschillende sectoren geven al aan, dat de samenwerking en ontwikkeling van PPS-constructies tussen mbo, hbo en mkb niet alleen veelbelovend zijn en blijven, maar misschien nog maar aan het begin van hun kansen en successen staan. Voor de bloei en het verdienvermogen van ons land zijn juist zulke vormen van samenwerking een grote aanmoediging. De vijf genomineerden voor deze Pro-motor Award zijn dan ook opbeurende signalen van dat succes en die kansen.

De jury heeft niettemin besloten dat één van deze vijf het zonder meer verdient om als winnaar van de Pro-motor Award 2020 gehuldigd te worden. Die keuze is gebaseerd op de overweging dat hier sprake is van een krachtige, brede samenwerking waarin de hele kennisketen de handen ineen slaat en er met een stevige opzet en vraaggestuurde aanpak zowel 'massa' als verbinding met een brede reeks van opleidingen is gerealiseerd. Dat is echt knap werk. Daarbij heeft dit project de relatie met het mkb met elan weten te leggen en daarbinnen met zulke bedrijven veel originele dingen te doen, met name gericht op het maatschappelijk hoogst actuele en relevante thema van duurzaamheid en circulaire economie.

Winnaar van de Pro-motor Award 2020 is daarom 'Cleantech Center'.

Namens de jury Pro-motor 2019-2020

Jacco Vonhof (juryvoorzitter), Claudia Reiner, Paul Veger, Nienke Meijer, Carl Rohde, Ronald Kleijn